

СХВАЛЕНО

Педагогічна рада ЗДО № 196 ЗМР
Протокол № 07 від 30.08.2024 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора ЗДО № 196 ЗМР
від 02.09.2024 р. № 69

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
закладу дошкільної освіти
(ясел-садка) № 196
«Рожева зоренька»
Запорізької міської ради
на 2024 - 2025 навчальний рік

м. Запоріжжя

Зміст

		3
	Вступ	3
Розділ I	Загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти	4
Розділ II	Перелік, зміст, тривалість і взаємоз'язок освітніх напрямів, логічна послідовність реалізації	7
Розділ III	Форми організації освітнього процесу	10
Розділ IV	Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти	14

ВСТУП

Відповідно до статті 4 Закону України «Про дошкільну освіту» заклад дошкільної освіти (ясла - садок) «Рожева зоренька» Запорізької міської ради у 2024 - 2025 навчальному році спрямовує діяльність на забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку відповідно до її задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних, психічних та фізичних особливостей, культурних потреб; формування у дитини дошкільного віку моральних норм, набуття нею життєвого соціального досвіду.

Освітня програма закладу дошкільної освіти (ясел - садка) «Рожева зоренька» Запорізької міської ради розроблена на 2024-2025 навчальний рік відповідно до вимог Законів України «Про освіту», Закону «Про дошкільну освіту», Базового компонента дошкільної освіти та Концепції Нової української школи, Указу Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», Листа МОН «Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану», Листа МОН №1/3845-22 від 02.04.2023 «Про рекомендації для працівників закладів дошкільної освіти на період дії воєнного стану в Україні», Базового компоненту дошкільної освіти, Наказу МОНУ від 06.06.2023 № 527 «Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України», Положення про заклад дошкільної освіти (Постанова КМУ від 27.01.2021 № 86), Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів (затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 24.03.2016 № 234), Гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форм власності (затверджено наказом МОН України від 20.04.2015 № 446), інших нормативно-правових актів, які регламентують діяльність закладу.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення вихованцями обов'язкових результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Освітня програма зорієнтована на цінності та інтереси дитини, урахування вікових можливостей, збереження дитячої субкультури, взаємозв'язок усіх сторін її життя та створення умов для соціально-емоційного благополуччя й адаптації кожної дитини в соціумі дорослих та однолітків шляхом засвоєння культурно-комунікативних засобів спілкування.

Цілі і завдання освітньої програми закладу визначаються відповідно до його Статуту.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуті компетентності);
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічну послідовність їх реалізації;
- форми організації освітнього процесу;
- систему внутрішнього забезпечення якості освіти.

Зміст освітньої програми передбачає:

- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природо-доцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини;
- розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

Мета і завдання освітньої програми:

- забезпечення якісної організації та здійснення освітнього процесу в ЗДО;
- створення умов, комфортних для розвитку пізнавальних і психічних процесів дітей, їхньої спрямованості на активність у соціумі;
- забезпечення реалізації можливостей і здібностей кожної дитини;

- створення в групах атмосфери гуманного та доброзичливого ставлення до всіх вихованців, що сприятиме вихованню у них товариськості, доброзичливості, допитливості, ініціативності, формуванню самостійності і творчості;
- турбота про здоров'я, емоційне благополуччя та своєчасний всебічний розвиток кожної дитини;
- максимальне використання різноманітних видів дитячої діяльності, їх інтеграція задля підвищення ефективності освітнього процесу;
- творча організація (креативність) освітнього процесу;
- варіативність використання навчального матеріалу з метою розвитку творчості з урахуванням інтересів і здібностей кожної дитини;
- забезпечення шанобливого ставлення до результатів дитячої творчості;
- єдність підходів до виховання дітей в умовах закладу дошкільної освіти та сім'ї;
- забезпечення наступності між закладом дошкільної освіти та початковою школою, що виключає розумові та фізичні перевантаження у змісті освіти дітей дошкільного віку;
- організація психолого-педагогічної підтримки дітей у відповідності з їх віковими та індивідуальними особливостями і здібностями, розвиток здібностей і творчого потенціалу кожної дитини як суб'єкта відносин з самим собою, іншими дітьми, дорослими та світом;
- забезпечення психолого-педагогічної підтримки сім'ї та підвищення компетентності батьків у питаннях розвитку освіти, охорони і зміцнення здоров'я дітей;
- корекційно-розвивальна робота, що забезпечує своєчасну спеціалізовану допомогу в освоєнні змісту навчання і корекцію вад дітей в умовах закладу дошкільної освіти;
- підвищення професійної майстерності педагогів дошкільної освіти.

Педагоги ЗДО забезпечують засвоєння здобувачами освіти обов'язкового мінімуму змісту дошкільної освіти на рівні вимог Базового компонента дошкільної освіти. Обов'язковий мінімум передбачає: - компетентнісний підхід до розвитку особистості, збалансованість набутих знань, умінь, навичок, сформованих бажань, інтересів, намірів та особистісних якостей і вольової поведінки дитини; надання пріоритету соціально-громадянському розвитку особистості; формування у дітей цілісної, реалістичної картини світу, основ світогляду; забезпечення індивідуального особистісного розвитку.

Заклад прагне задовольнити потреби громадян відповідної території мікрорайону міста в здобутті дошкільної освіти, забезпечити відповідність рівня вимогам Державного стандарту дошкільної освіти, створювати безпечні та нешкідливі умови розвитку, виховання та навчання дітей, гнучкий режим роботи, умови для фізичного розвитку та зміцнення здоров'я дітей.

РОЗДІЛ І.

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВАНТАЖЕННЯ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Освітній процес у ЗДО №196 здійснюється відповідно до програмно-методичного забезпечення та є єдиним комплексом освітніх компонентів для досягнення вихованцями результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти, освітньою програмою для дітей від 2 до 7 років «Дитина», чинними освітніми комплексними та парціальними програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України.

В закладі дошкільної освіти продовжено дистанційний формат навчання з дошкільниками, відповідно до рішення педагогічної ради ЗДО № 196 № 05 від 13.05.2024 заклад готовий до змішаного навчання на локації ЗГ № 68 по вул. Харчова, 35. Освітній процес здійснюється за програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України та регіональними парціальними програмами. Зміст інваріантної складової Базового компонента

дошкільної освіти забезпечується через освітню програму для дітей від 2 до 7 років «Дитина», рекомендованої Міністерством освіти і науки України (лист МОН України № 1/11-4960 від 27.03.2020 (наук. кер. проекту – Огнев'юк В.О., авт. колектив – Беленька Г.В., Богініч О.Л., Богданець-Білокаленко Н.І. та ін.).

Варіативна складова Базового компонента дошкільної освіти реалізується через інтеграцію змісту парціальних програм у різні види діяльності. У 2024 – 2025 навчальному році будуть упроваджуватись такі парціальні програми, а саме: «Дошкільнятам – освіту сталого розвитку» (авт. Гавриш Н.В, Пометун О.), «Україна - моя Батьківщина», програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку (авт. Кичата І.І., Каплуновська О.М., Палець Ю.М., за наукового редагування Рейпольської О.Д.), «Про себе треба знати, про себе треба дбати», програма з основ здоров'я і безпеки життєдіяльності дітей віком від 3 до 6 років (авт. Лохвицька Л.В.), «Дитина у світі дорожнього руху» - програма з формування основ безпечної поведінки дітей дошкільного віку під час дорожнього руху (авт. Тимовський О.А, Репік І.А.). Мова навчання та виховання дітей українська.

Планування та організація життєдіяльності у ЗДО здійснюється за режимними моментами з урахуванням блочно-тематичного принципу планування.

У 2024-2025 н.р. у ЗДО режим роботи усіх вікових груп в період воєнного стану та дистанційного освітнього процесу з 7.30 до 18.00 (5-денний робочий тиждень, функціонуватимуть такі групи):

Група раннього віку № 1 «Сонечко»	з 7.30 до 18.00;
Група молодшого дошкільного віку № 2 «Квіточки»	з 7.30 до 18.00;
Група середнього дошкільного віку № 4 «Бджілка»	з 7.30 до 18.00;
Група старшого дошкільного віку № 3 «Капітошка»»	з 7.30 до 18.00;
Група старшого дошкільного віку № 5 «Козачата»	з 7.30 до 18.00.

Відповідно до вирішення ключових завдань, освітню програму діяльності закладу дошкільної освіти зорієнтовано на цінності та інтереси дитини, урахування вікових можливостей, збереження дитячої субкультури, взаємозв'язок усіх сторін її життя.

Розподіл групових фронтальних занять на тиждень у 2024 – 2025 н.р. у групах з метою реалізації Базового компонента дошкільної освіти та вищезазначених освітніх програм, відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2015 р. № 446 «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності» становитиме:

Гранично допустиме навчальне навантаження на дітей ЗДО № 196 за освітньою програмою для дітей від 2 до 7 років «Дитина»:

Орієнтовні види діяльності за освітніми напрямками	Орієнтовна кількість занять на тиждень за віковими групами			
	від 2 до 3 років	від 3 до 4 років	від 4 до 5 років	від 5 до 6 років
Ознайомлення із соціумом	1	2	2	3
Ознайомлення з природним довкіллям	1	1	1	2
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна тощо)	4	4	5	5
Сенсорний розвиток	2	–	–	-

Логіко-математичний розвиток	-	1	1	2
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	2	3	3	3
Здоров'я та фізичний розвиток	2	3	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	10	11	12	15

Години, передбачені для фізкультурних занять, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження на дітей.

Навчальне навантаження: тривалість проведення занять – спеціально організованих форм освітнього процесу відповідають віковим особливостям вихованців та проводяться згідно із санітарним законодавством.

Заняття з Екопростору - Дитина в соціумі: предметний та соціальний світ проводяться 1 раз на тиждень та інтегруються у зміст інших занять (мовлення дитини, сенсорно-пізнавальний розвиток, дитина у світі мистецтва, дитина в природному довкіллі), з метою реалізації програмових вимог за даним напрямом у повному обсязі.

Заняття з Природного світу - Дитина в природному довкіллі, проводяться 1 раз на тиждень та інтегруються у зміст інших занять (мовлення дитини, сенсорно-пізнавальний розвиток, дитина у світі мистецтва, дитина в соціумі), з метою реалізації програмових вимог за цим напрямом у повному обсязі.

Заняття з літературного образотворення реалізується таким чином: у середній та старшій групах заняття на тиждень може бути проведено за рахунок кількості занять з художньо-продуктивної діяльності; у групі раннього віку та молодшій групах інтегруються у заняття з комунікативної діяльності та образотворення.

Заняття дитина у сенсорно-пізнавальному просторі реалізуються не лише на спеціально організованих заняттях, а й інтегруються у інші види діяльності дітей.

Заняття з комунікативного розвитку особистості проводяться 1 раз на тиждень у групі раннього віку та молодшій групі, в середній групі – 1 раз на тиждень, старшій групі – 2 рази на тиждень та інтегруються у зміст інших занять (Екопростір розвитку дитини: предметний та соціальний світ, дитина в сенсорно-пізнавальному просторі, образотворенні, природний світ, Дитина у природному довкіллі) з метою реалізації програмових вимог за даним напрямом у повному обсязі.

Заняття з фізичної культури проводяться три рази на тиждень в дошкільних групах і два рази на тиждень заняття з фізичної культури в групі раннього віку. Години, передбачені для фізкультурних занять, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження на дітей. Вони можуть бути проведені, як окремі заняття (при наявності умов для їх проведення) або їх зміст може бути реалізований під час проведення фізкультхвилинок, фізкультпауз, рухливих ігор тощо.

Максимально допустима кількість занять у першій половині дня в молодшій та середній групах не перевищує двох, у старшій – трьох організованих навчальних занять. Зменшення навантаження на дітей відбувається за рахунок реалізації блочно-тематичного принципу планування, проведення інтегрованих занять, під час яких реалізуються завдання занять різних типів.

Навчальні заняття у закладі дошкільної освіти проводять у першій половині дня. Допустимо тривалість заняття: 15 хв. - у молодших групах; 20 хв.- у середніх групах; 25 хв. - у старших групах.

Фізкультурні заняття організовуються з раннього віку. Їх тривалість для дітей віком: 3-4 роки - 20-25 хв.; 5-7 років- 25-30 хв.

Інтелектуальні заняття поєднують і чергують із заняттями з музичної діяльності та фізичного розвитку. Враховуються дні високої працездатності – вівторок і середу. Перерви між заняттями тривають не менше 10 хв. Проводять інтегровані, комплексні,

комбіновані заняття. Інтегроване заняття може бути тривалішим: на 5 хв. - у молодшій групі на 10 хв. – у середній групі на 15 хв. - у старшій групі.

Відповідно до освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина» в розклад занять включають такі розділи як музика, фізична культура, екопростір розвитку дитини (предметний та соціальний світ, природний світ-дитина у світі природи, комунікативний розвиток особистості (елементи, грамоти старша група), дитина в сенсорно-пізнавальному просторі, дитина у світі мистецтва: літературне образотворення, художньо-продуктивне образотворення (малювання, ліплення, аплікація), театральне образотворення. Завдання освітніх напрямів Базового компоненту дошкільної освіти реалізуються в освітній роботі впродовж дня (ранкові години, прогулянки, друга половина дня).

Кожна вікова група складає орієнтовний розклад діяльності другої половини дня включають: будівельно-конструктивні ігри, театралізовану діяльність, сюжетно рольові ігри, самостійно-художню діяльність, господарсько-побутову працю, музичні та фізкультурні розваги, конструювання, художню працю тощо.

РОЗДІЛ II

ПЕРЕЛІК, ЗМІСТ, ТРИВАЛІСТЬ І ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ОСВІТНІХ НАПРЯМІВ, ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ ЇХ РЕАЛІЗАЦІЇ

Зміст, форми освітнього процесу в закладі у 2024-2025 навчальному році спрямовані на формування та розвиток компетентностей вихованців відповідних до освітніх напрямів Базового компонента дошкільної освіти:

Освітні напрями	Зміст освітнього процесу
Особистість дитини	<p>Передбачає:</p> <p>Рухову компетентність: здатність дитини до самостійного застосування життєво важливих рухових умінь та навичок, фізичних якостей, рухового досвіду в різних життєвих ситуаціях.</p> <p>Здоров'язбережувальна компетентність – здатність дитини до застосування навичок здоров'язбережувальної поведінки відповідно до наявної ситуації, дотримання основ здорового способу життя, збереження та зміцнення здоров'я у повсякденному житті.</p> <p>Особистісна компетентність – реалізовується у творчій активності дитини у всіх специфічно дитячих видах діяльності (ігровій, пізнавальній, образотворчій).</p>
Дитина в соціумі	<p>Передбачає:</p> <p>Соціально-громадянську компетентність - здатність дитини до прояву особистісних якостей, соціальних почуттів, любові до Батьківщини; готовність до посильної участі в соціальних подіях, що відбуваються у дитячих осередках, громаді, суспільстві, спрямованої на покращення спільного життя.</p>
Дитина в природному довкіллі	<p>Передбачає:</p> <p>Природничо-екологічну компетентність – це здатність дитини до поведінки в різних життєвих ситуаціях, що ґрунтується на емоційно-ціннісному ставленні до природи, знаннях її законів та формується у просторі пізнавально-дослідницької, трудової, ігрової діяльності.</p> <p>Навички, орієнтовані на сталий розвиток, виявляються у сформованості в дітей початкових уявлень про сталі дії і поведінку, усвідомленні необхідності збереження ресурсів планети й особистої причетності до цього; розвиненості – ефективних звичок соціальної поведінки, економного споживання ресурсів та збереження природи.</p>

Мовлення дитини	<p>Передбачає:</p> <p>Мовленнєву компетентність - здатність дитини продукувати думки, враження, тощо, в будь яких формах мовленнєвого висловлювання за допомогою вербальних і невербальних засобів. Мовленнєва компетентність об'єднує фонетичний, лексичний, граматичний, діалогічний, монологічний складники та засвідчує їх взаємозалежність і взаємозумовленість.</p> <p>Комунікативна компетентність – здатність дитини до спілкування з однолітками і дорослими у різних формах конструктивної взаємодії; здатність підтримувати партнерські стосунки, заявляти про свої наміри і бажання, узгоджувати свої інтереси з іншими, домовлятися, за потреби аргументовано відстоювати свою позицію.</p> <p>Художньо-мовленнєва компетентність – здатність відтворювати художньо-естетичні враження від літературних і фольклорних творів засобами різних видів художньо-мовленнєвої діяльності, що засвідчує ціннісне ставлення дитини до художнього слова як культурного явища, друкованої чи електронної книжки, достатній для художньої комунікації рівень літературної обізнаності.</p>
Дитина у світі мистецтва	<p>Передбачає:</p> <p>Мистецько-творчу компетентність – здатність дитини практично реалізовувати свій художньо-естетичний потенціал для отримання бажаного результату творчої діяльності на основі розвинених емоцій та почуттів до видів мистецтва, елементарно застосовувати мистецькі навички в життєвих ситуаціях під час освітньої та самостійної діяльності.</p>
Гра дитини	<p>Передбачає:</p> <p>Ігрова компетентність - здатність дитини до вільної, емоційно насиченої, спонтанної активності з власної ініціативи, в якій реалізується можливість застосування наявних і освоєння нових знань та особистісного розвитку прагнення дитини до участі в житті дорослих шляхом реалізації інтересів в ігровій та рольових діях в узагальненій формі.</p>
Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі	<p>Передбачає:</p> <p>Предметно-практичну, технологічну компетентність – здатність дитини реалізувати творчі задумки з перетворенням об'єктів довкілля з використанням різних матеріалів, що спираються на обізнаність із засобами та предметно-практичними діями, з допомогою дорослого чи самостійно у процесі виконання конструктивних, технічно-творчих завдань, завдань з моделювання. Результатом сформованої предметно-практичної, технологічної компетентностей є творче самовираження через сформовані предметно-практичні та технологічні дії в самостійній і спільній з однолітками діяльності.</p> <p>Сенсорно-пізнавальна, логіко-математична, дослідницька компетентність – це здатність дитини використовувати власну сенсорну систему в процесі логіко-математичної і дослідницької діяльності</p>

Очікуваними результатами освітнього процесу є набуття компетентностей, що визначені за усіма освітніми напрямками Базового компонента та комплексними і парціальними програмами, за якими здійснюється освітній процес.

Набуття різних видів компетентностей дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності: ігровій, (провідній для дітей дошкільного віку); руховій; природничій; предметній; образотворчій; музичній; театральній; літературній; сенсорно-пізнавальній; мовленнєвій; трудовій і вимагає практичного засвоєння дитиною системи елементарних знань про себе та довкілля, моральних цінностей, умінь доречно застосовувати набуту інформацію. На кінець навчального року формується модель випускника кожної групи.

Рівень сформованості компетентностей різних вікових груп з'ясовується у процесі здійснення моніторингу рівня засвоєння програмового матеріалу дітьми раннього та дошкільного віку, отримання антропометричних даних та встановлення рівня нервово-психічного розвитку дітей раннього віку в процесі спостереження за життєдіяльністю дітей.

Інструментарієм здійснення моніторингу є: карти спостереження, кваліметричні моделі, що використовуються в межах регіональних моніторингових дослідженнях та кваліметрична модель Єльникової Г.В. (лист МОНУ від 06.11.2015 № 1/9-535 «Щодо визначення рівня розвитку дитини старшого дошкільного віку за допомогою кваліметричної моделі»).

За результатами здійснення моніторингових процедур педагоги планують корекційну діяльність з дітьми раннього та дошкільного віку, а також індивідуальну роботу.

ЗДО здійснює планування методичної роботи також з урахуванням цих результатів.

З метою підвищення якості освітнього процесу у 2024-2025 навчальному році в закладі дошкільної освіти використовуються інноваційні освітні технології, а саме:

№	Освітня інновація	Групи які впроваджують
1	Дошкільникам освіти для сталого розвитку Н. В. Гавриш	Група № 2 «Квіточки» Група № 3 «Капітошка» Група № 4 «Бджілка» Група № 5 «Козачата»
2	Методика використання схем-моделей у лексико-граматичній роботі. К.Крутії	Група № 2 «Квіточки» Група № 3 «Капітошка» Група № 4 «Бджілка» Група № 5 «Козачата»
3	Стіни, стеля та підлога, які говорять К.Крутії	Група № 2 «Квіточки» Група № 3 «Капітошка» Група № 4 «Бджілка» Група № 5 «Козачата»
4	Навчання дітей розповіданню за схемами. О.Білан, К.Крутії	Група № 2 «Квіточки» Група № 3 «Капітошка» Група № 4 «Бджілка» Група № 5 «Козачата»
5	STEM освіта, або «Стежинки у Всесвіт»	Старша група №3 Каряка С.М.
6	Технологія ефективного засвоєння інформації «Мнемотехніка». Г.Чепурной	Група № 2 «Квіточки» Група № 3 «Капітошка» Група № 4 «Бджілка» Група № 5 «Козачата»

7	Українська школа ейдетики Кінезіологічні ігри. Є. Антощук	Група № 2 «Квіточки» Група № 3 «Капітошка» Група № 4 «Бджілка» Група № 5 «Козачата»
8	Розвиток творчих здібностей засобами образотворчого мистецтва. Л.М. Шульга	Група № 2 «Квіточки» Група № 3 «Капітошка» Група № 4 «Бджілка» Група № 5 «Козачата»

РОЗДІЛ III.

ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» освітня програма ЗДО визначає мету, завдання освітнього процесу на навчальний рік, а також форми його організації.

Навчальний рік в закладі дошкільної освіти починається з 1 вересня 2024 року і закінчується 31 травня 2025 року, літній оздоровчий період – з 1 червня по 31 серпня 2025 року. Організоване навчання у формі занять проводиться, починаючи з 3-го року життя. Тривалість занять становить:

- у групі раннього віку – не більше 10 хвилин;
- у молодшій групі – не більше 15 хвилин;
- у середній групі – 20 хвилин;
- у старшій групі – 25 хвилин.

Тривалість перерв між заняттями становить не менше 10 хвилин.

З метою досягнення очікуваних результатів навчання (набуття компетентностей) у 2024-2025 навчальному році педагогами закладу будуть проводитися різні форми організації освітнього процесу, у тому числі заняття різних типів. Для якісної організації освітнього процесу проводяться такі заняття (за типами): фронтальні, колективні (з усіма дітьми групи); групові (7-12 дітей); індивідуально-групові (4-6 дітей); індивідуальні (1-3 дитини).

За дидактичними цілями у всіх вікових групах організуються такі види занять:

- заняття із засвоєння дітьми нових знань;
- заняття із закріплення і систематизації досвіду дітей;
- контрольні заняття.

За специфікою поєднання змісту та форм роботи в межах заняття проводяться такі заняття: інтегровані; комплексні.

Інтеграція сприяє значному скороченню організованих форм навчальної діяльності (занять) та істотно знижує навчальне навантаження на дітей.

Основною формою організованої навчальної діяльності дітей дошкільного віку є заняття з різних розділів програми.

Види занять:

За змістовими напрямами освітньої роботи:

- з фізичного розвитку (фізична культура, валеологічне виховання);
- з пізнавального розвитку (ознайомлення з соціумом, з природним довкіллям, логіко-математичний розвиток);
- з мовленнєвого розвитку (зв'язне мовлення, поповнення словника, граматична складова мовлення, граматики, в т.ч. підготовка руки до письма);

- з художньо-продуктивної діяльності (образотворча, літературна та музична діяльність).

За змістом:

- Односпрямовані або предметні (з одного виду діяльності)
- Різном спрямовані або між предметні (носять інтегрований або комплексний характер).

За дидактичними цілями такі види занять:

- на повідомлення нової інформації, формування нових знань і умінь;
- на закріплення знань і раніше отриманих умінь, систематизацію накопиченого досвіду;
- змішані заняття, що поєднують повідомлення нових знань, формування нових умінь із повторенням, закріпленням, систематизацією і застосуванням набутих знань, умінь, навичок.

За способом організації дітей заняття:

- фронтальні (загально-групові), що проводяться одразу з усією групою дітей;
- підгрупові, для яких дітей організують по 8-15 залежно від загальної кількості;
- індивідуально-підгрупові (індивідуально-групові), на яких діти об'єднані по 4-8 осіб;
- індивідуальні, що проводяться як з окремими дітьми (по 1), так і з маленькими підгрупами по 2-4.

Проводяться такі види занять:

- комбіновані - певна комбінація наочних, словесних, практичних методів і прийомів, різних засобів навчання – вправ, ігор, іграшкової, предметної, ілюстративної наочності, літературних, музичних творів тощо;
- ігрові та сюжетно-ігрові - вирішується за допомогою спеціально підібраних ігор (дидактичних, рухливих, елементів ігор-театралізацій, драматизацій, конструкторсько-будівельних та інших) чи ігрових вправ;
- домінантні – заняття, у яких домінують певні засоби розвитку, навчання і виховання чи види діяльності.

При організації роботи ЗДО всі працівники керуються планом роботи закладу на навчальний рік, який розглядається на педагогічній раді та схвалюється нею, затверджується керівником закладу. Враховуючи воєнний стан в закладі запроваджено дистанційне навчання. Дітям пропонують посилання на мотивовані заняття, що знаходяться на ютуб каналі ЗДО. Також вихователі пропонують власні відео заняття.

Планування у вікових групах та організація життєдіяльності здійснюється за режимними моментами відповідно до блочно-тематичного планування з урахуванням освітніх напрямів та базується на інтегрованому підході до організації життєдіяльності дітей, що забезпечує змістовну цілісність, системність, послідовність, ускладнення та повторення програмного матеріалу.

В освітньому процесі закладу використовуються такі основні форми організації дітей: спеціально організована навчальна діяльність (заняття), рухова, ігрова, художня, мовленнєво-комунікативна, природничо-пізнавальна, трудова, дослідницька та ін., індивідуальна робота, свята та розваги, тощо. Вони можуть бути організовані фронтально, підгрупами, індивідуально залежно від віку дітей, педагогічної мети, матеріально-технічного забезпечення закладу, професійної майстерності педагога.

В період дистанційного навчання вихователі планують роботу з дітьми, використовуючи перспективне та календарне планування. Кожна група планує роботу з дітьми, враховуючи їх вікові особливості та завдання програми. Календарний план розробляється на місяць, він має посилання на ютуб канали та інші освітні платформи які носять мотиваційний освітній компонент. В календарному плані зазначається:

- комплекси вправ ранкової гімнастики;
- руханки;
- план самоосвіти вихователів;
- орієнтовний розподіл занять на тиждень.

Музичний керівник планує роботу за перспективно-календарним планом, в якому містяться дата, вид заняття, види музичної діяльності на занятті, етапи вивчення музичного репертуару. Плани складаються музичним керівником на місяць вперед і теж мають посилання на мотивоване заняття на ютуб каналі.

Форми організації освітнього процесу ґрунтуються на провідній діяльності відповідно вікових особливостей.

Провідна діяльність дітей в групі раннього віку спрямована на предметно-маніпулятивну діяльність, формування активного мовлення, розвиток відчуттів та сприймання (зорові, слухові, тактильні та ін.), виховання культурно-гігієнічних навичок;

В групі молодшого дошкільного віку створюються умови щодо оволодіння предметно-практичною діяльністю (діяльність з предметами за їх призначенням), засвоєння сенсорних еталонів (колір, форма, розмір), розвиток мовлення, вправління чуттєвого досвіду взаємодії з оточенням (бачу, чую, відчуваю, дію);

Провідна діяльність в середньому дошкільному віці - ігрова та формування граматичної правильності мовлення. Освітній процес зорієнтовано на творчий рівень сюжетно-рольової гри та рухову активність дітей. Діти цього віку вже використовують предмети-замінники, символи, які дозволяють вийти за рамки реальної предметної дії та відтворити загальний задум у скороченій ігровій формі (наприклад, ляльку годувати не з чашки, а з кубика, уявляючи його чашкою). Ця особливість відіграє важливу роль в інтелектуальному розвитку дитини, отже, бажано замість реальних предметів якомога більше пропонувати предметів-замінників. Враховуючи, що в середньому дошкільному віці інтерес проявляється до мови, ігрове середовище наповнено дидактичними іграми. В наявності різноманітний матеріал для будівельних та конструктивних ігор.

В старшому дошкільному віці освітній процес спрямовано на формування психологіч-ної зрілості та готовності до навчання у школі (життєві компетентності, мотивація, саморегуляція, вміння спілкуватися, інтерес до пізнавальної діяльності). У старших групах застосовується різний матеріал, який сприяє оволодінню читанням, математикою: друковані літери, слова, таблиці, книжки з великим шрифтом, посібники з цифрами, настільно-друковані ігри з цифрами та літерами, ребуси, головоломки. Так само використовують матеріали, що стимулюють розвиток пізнавальної активності дітей – дитячі енциклопедії, ілюстровані видання про тваринний та рослинний світ, дитячі журнали, альбоми.

В усіх вікових групах в наявності ігрове та навчально-дидактичне обладнання: для ігрової діяльності – іграшки, ігрове обладнання, настільні ігри, музичні іграшки, конструкторсько-будівельні іграшки. Для рухової діяльності є фізкультурне обладнання, фізкультурний інвентар, ігрове обладнання для розвитку рухів і рухової активності. Для образотворчої діяльності є дидактичне приладдя, інвентар, картини, репродукції.

Для музичної діяльності є ноутбук, колонки, звукозаписи, музичні інструменти, нотні тексти, дидактичні ігри. Для театральної і літературної діяльності є ілюстровані літературні видання для дітей, костюми, елементи костюмів, атрибути, театральні іграшки, екранно-звукові засоби. Для трудової діяльності є інвентар, приладдя, яке використовують в господарсько-побутовій праці і праці в природі.

В наявності технічні засоби навчання: в кожній віковій групі є дошки магнітні, телевізор, в старшій групі – ноутбук.

Отже, розвивальне середовище забезпечує розвиток творчих компонентів мислення дітей, надає можливість вільно маніпулювати об'єктами, конструювати різні моделі бачення світу, виконувати творчі завдання. Напередодні вступу дітей до школи, діти оволодівають показниками компетентності, а саме, Портрет випускника ЗДО №196.

Психофізіологічний розвиток:

- має зрілі мозкові структури та функції;
- характерною є відносна стабільність та рухливість нервової системи;

- проявляє достатню рухову активність;
- проявляє умілість рук, практичну вправність;
- здорова, не має хронічних хвороб;
- володіє основними гігієнічними навичками;
- знає свою статеву належність, усвідомлює її незмінність, розуміє, чим відрізняється від представників протилежної статі;
- володіє основами безпеки життєдіяльності;
- працездатна, втомлюється лише після чималого навантаження;
- користується як провідною правою/лівою рукою;
- не заїкається і не має інших невротичних проявів.

Інтелектуальний розвиток:

- володіє елементарною системою знань про основні предмети і явища навколишнього світу та саму себе, а також деякими простими поняттями;
- уміє концентрувати увагу, виконує вимогу за інструкцією дорослого;
- диференційовано сприймає різноманітну інформацію (візуальну, аудіальну, тактильну);
- здійснює елементарні операції аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення, класифікації;
- усвідомлює основні зв'язки між явищами;
- має розвинене логічне запам'ятовування - добре запам'ятовує і відтворює;
- встановлює логічну послідовність подій;
- відтворює зразок на вимогу;
- робить припущення, висуває гіпотези, виявляє елементи креативності;
- розрізняє звуки мовлення, співвідносить їх з буквами, синтезує звуки у слова; знаходить потрібні слова для вираження думки, використовує складні речення;
- диференціює числа, додає і віднімає у межах 10, визначає найпростіші зміни цифрових рядів;
- розрізняє реальне і уявне, зовнішнє і внутрішнє;
- знайома з деякими основами початкових наукових знань.

Мотиваційний розвиток:

- хоче йти до школи;
- вирізняється високою допитливістю — розвинена пізнавальна мотивація;
- може поступитися «хочу» заради «необхідно», відмовитися від бажаного на користь соціально важливого;
- має сформовану мотивацію досягнення, прагне досягти успіху;
- свідомо й відповідально ставиться до майбутнього шкільного життя;
- зацікавлено ставиться до спілкування з новими дорослими та однолітками;
- у соціально прийнятний спосіб самореалізовується, самостверджується;
- має сформовану первинну систему матеріальних і духовних потреб.

Емоційний розвиток:

- переживає глибоко, виражає почуття щиро, яскраво;
- сприйнятлива, диференціює емоційно-смісловий характер зовнішніх впливів, чутлива до нього;
- знає основні емоції, особливості їх вираження мімікою, жестами, діями, тональністю голосу;
- адекватно виражає свої ставлення, настрої, стан;
- утримується від імпульсивних реакцій, негативних емоцій;
- чутлива до значущих людей, виявляє чуйність, намагається бути суголосною стану та настрою інших;
- оптимістично ставиться до проблем і складностей, має сформоване почуття гумору;

- володіє елементарною емоційною культурою, самовиражається у соціально прийнятний спосіб.

Розвиток вольової сфери:

- свідомо приймає та утримує мету, діє цілеспрямовано;
- концентрує увагу на завданні, певний час не відволікається;
- мобілізує себе на виконання завдання;
- розраховує на власні сили, розмірковує і поводить самостійно;
- звертається по допомогу лише в разі об'єктивної необхідності;
- конструктивно розв'язує проблеми, долає труднощі;
- доводить розпочате до кінця;
- може відстояти власну точку зору;
- визнає свої помилки;
- дотримується своїх обіцянок.

Соціальний розвиток:

- приймає соціальний статус школяра, усвідомлює його важливість;
- відкрита контактам, комунікабельна;
- прихильно, доброзичливо ставиться до рідних, знайомих, товаришів;
- уміє налагоджувати взаємодію, працювати в команді;
- узгоджує індивідуальні інтереси з груповими;
- реалізує основні моральні принципи, прагне дотримуватися в поведінці та діяльності соціальних норм і правил;
- намагається уникати конфліктів, мирно розв'язує спірні питання, може дійти згоди, домовитися;
- орієнтується у поведінці на вимогу дорослого та на совість як внутрішню етичну інстанцію;
- усвідомлює межі схвалюваної і соціально неприйнятної поведінки;
- володіє більш-менш адекватною самооцінкою;
- поважає себе та інших;
- має сформований абрис дитячого світогляду, елементарну систему ставлень.

РОЗДІЛ IV.

ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ

ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Відповідно частини 3 ст. Закону України «Про освіту» у ЗДО № 196 сформовано систему внутрішнього забезпечення якості освіти.

Внутрішня система забезпечення якості освіти створюється відповідно до статті 41 Закону України «Про освіту». Вона включає:

оприлюднені критерії, правила та процедури оцінювання:

- освітньої діяльності та управлінських процесів у закладі освіти;
  - політики та процедури забезпечення якості освіти;
  - систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
  - забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

Згідно зі статтею 20 Закону України «Про дошкільну освіту» педагогічна рада закладу дошкільної освіти формує систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, зокрема систему та механізми забезпечення академічної доброчесності.

Внутрішня система забезпечення якості освіти створюється відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України, Державної служби якості освіти України з урахуванням: цілей та пріоритетів розвитку закладу дошкільної освіти; типу

закладу, місцезнаходження, умов діяльності. До розбудови внутрішньої системи якості освіти залучаються усі учасники освітнього процесу. Мета внутрішньої системи забезпечення якості освіти: постійне та послідовне підвищення якості освіти на основі відстеження динаміки показників освітньої діяльності та освітніх процесів у ЗДО.

Завдання внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

1. Визначення пріоритетних напрямів та показників для оцінювання освітньої діяльності, управлінських процесів у ЗДО.
2. Здійснення вимірювання показників освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО та оцінка їх динаміки.
3. Визначення шляхів підвищення якості освіти за результатами оцінювання показників освітньої діяльності та освітніх процесів.
4. Надання допомоги учасникам освітнього процесу щодо підвищення якості освіти.

Напрями, показники, методи збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО: напрями, показники для оцінювання освітніх і управлінських процесів у ЗДО доцільно визначати за результатами аналізу діяльності закладу освіти за минулий навчальний рік та анкетування педагогічних працівників, батьків вихованців щодо якості провадження освітньої діяльності в ЗДО.

Моніторинг здійснюється на основі вимог Базового компонента дошкільної освіти, освітніх програм і річного плану ЗДО. З метою виявлення динаміки, тенденцій і закономірностей та прогнозування подальшого розвитку дитини дошкільного віку у закладі організовується та проводиться педагогічний моніторинг, який проводиться у вересні-жовтні – початковий моніторинг (для виявлення напрямів і корекції освітньої роботи з дітьми, медико-соціального, психолого-педагогічного), у квітні-травні – підсумковий моніторинг (підбиття підсумків життєдіяльності дошкільників за тривалий період, визначення рівня досягнень дітей та виконання освітніх програм, перегляд підсумкових занять).

Матеріали щодо організації і проведення моніторингу досягнень дітей дошкільного віку згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти, показники досягнень дітей, діагностичний інструментарій, методику обстеження, характеристику рівнів засвоєння програмових вимог розроблено відповідно до методичного посібника «Моніторинг досягнень дітей дошкільного віку згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти: методичний посібник» (за загальною редакцією Т. В. Киричук, О. М. Кулик, Н. М. Шаповал. – Тернопіль: Мандрівець, 2016р.), а саме: зміни та доповнення до напрямів, показників, методів збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності й управлінських процесів у ЗДО схвалюються відповідним рішенням педагогічної ради та затверджуються наказом керівника закладу.

Очікувані результати щодо реалізації системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

1. Отримання об'єктивних даних про якість освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО.
2. Підвищення якості освіти в ЗДО на основі прийняття ефективних управлінських рішень.
3. Створення атмосфери довіри до ЗДО серед педагогічних працівників та батьків вихованців.

Освітня програма забезпечує досягнення дітьми результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Основні показники, що характеризують найістотніші сторони розвитку дитини напередодні вступу до школи:

- сформовані основні фізичні якості, рухові уміння, культурно-гігієнічні, оздоровчі навички та навички безпеки життєдіяльності;
- сформований позитивний образ «Я», створена база особистісної культури дитини;

- сформовані базові якості особистості: довільність, самостійність і відповідальність, креативність, ініціативність, свобода поведінки і безпечність, самосвідомість, самооцінка;
- сформовані навички соціально визнаної поведінки, вміння орієнтуватись у світі людських взаємин, готовності співпереживати та співчувати іншим;
- сформований інтерес та вміння розуміти інших, бажання долучатися до спільної діяльності з однолітками та дорослими, вміння оцінювати власні можливості, поважати бажання та інтереси інших людей, узгоджувати свої інтереси, бажання, дії з іншими членами суспільства;
- сформовані уявлення про належність до народу України, про традиції та свята українців, поняття про патріотизм та любов до рідної країни;
- сформовані уявлення про природу планети Земля та Всесвіт;
- розвинута емоційно-ціннісна відповідальність екологічного ставлення до природного довкілля, сформовані навички дотримання правил природокористування;
- сформована готовність включатись у практичну діяльність, що пов'язана з природою;
- сформоване почуття краси в її різних проявах, ціннісне ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва;
- розвинуті творчі здібності;
- сформовані елементарні трудові, технологічні та художньо-продуктивні навички, самостійність, культура та безпека праці;
- сформовані навички культури споживання;
- розвинуті творчі здібності, самостійність, ініціативність, організованість в ігровій діяльності та сформований стійкий інтерес до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому;
- сформоване вміння будувати дружні, партнерські стосунки та ігрові об'єднання за інтересами;
- сформовані доступні уявлення, еталони, що відображають ознаки, властивості та відношення предметів і об'єктів навколишнього світу;
- сформована здатність застосовувати отримані знання у практичній діяльності, володіти способами пізнання дійсності;
- розвинуте наочно-дієве, наочно-образне, словесно-логічне мислення;
- сформований інтерес до пошуково-дослідницької діяльності;
- сформовані елементарні математичні уявлення, цілісна картина світу;
- сформована компетентна поведінка в різних життєвих ситуаціях;
- сформована культура мовлення та спілкування;
- засвоєні навички володіння елементарними правилами користування мовою
- у різних життєвих ситуаціях;
- сформовані загально-навчальні уміння: розуміє мету діяльності, планує і виконує необхідні дії, контролює та оцінює свої результати;
- сформовані організаційні вміння: уміє організувати робоче місце, орієнтується в часі, виконує вказівки педагога, доводить роботу до кінця, вміє працювати з посібниками;
- спостерігається прагнення до утвердження у новій соціальній ролі.